

Sygn. akt I UK 16/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wróbel (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania I. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o prawo do emerytury i ustalenie, że nie istnieje obowiązek zwrotu wypłaconego świadczenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 czerwca 2009 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 26 września 2008 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 marca 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (organ rentowy) odmówił Irenie T. (wnioskodawczyni) prawa do emerytury nauczycielskiej, ponieważ na dzień złożenia wniosku o świadczenie emerytalne nie został

rozwiązany stosunek pracy w trybie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm., dalej jako Karta Nauczyciela).

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2008 r., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od dnia 1 marca 2007 r. Organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok w całości apelacją. Wyrokiem z dnia 26 września 2008 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację organu rentowego.

Powyższe orzeczenia zapadły w następujących okolicznościach faktycznych. Pismem z dnia 6 grudnia 2006 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem 23 lutego 2007 r. w związku z odejściem na emeryturę. Pismem z dnia 17 grudnia 2006 r. dyrektor szkoły poinformował ją, że wyraża zgodę na rozwiązanie stosunku pracy na podstawie art. 88 Karty Nauczyciela. Stosunek pracy został rozwiązany 23 lutego 2007 r. Z dniem 26 lutego 2007 r. wnioskodawczyni ponownie podjęła pracę nauczycielki w wymiarze 8/18 etatu do 20 lipca 2007 r., a od 1 maja 2008 r. na czas nieokreślony na 1/2 etatu. Wniosek o emeryturę został złożony w dniu 2 marca 2007. Prawo do emerytury zostało pierwotnie przyznane decyzją z 16 marca 2007 r., ze skutkiem od dnia 1 marca 2007 r.

Organ rentowy zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji skargą kasacyjną i wniósł o uchylenie wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez zmianę wyroku Sądu I instancji i oddalenie odwołań ubezpieczonej od „obu decyzji z 20 marca 2008 r.”. Jako podstawę skargi wskazał naruszenie art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela oraz art. 138 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach poprzez stwierdzenie braku podstaw do zwrotu pobranych świadczeń emerytalnych, w sytuacji gdy ubezpieczona nie spełniała warunków do nabycia prawa do emerytury.

Sąd Najwyższy zważył co następuje

Skarga kasacyjna organu rentowego jest nieuzasadniona.

Przepis art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.) tworzy pełną i wyczerpującą regulację warunków przejścia na emeryturę nauczycieli bez względu na wiek, a po wykazaniu

30-letniego okresu zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, lub 25-letniego okresu zatrudnienia, w którym co najmniej 20 lat przypada na pracę w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym.

Z utrwalonego orzecznictwa Sadu Najwyższego wynika, że przepis art. 88 Karty Nauczyciela zakłada pewną procedurę przechodzenia na emeryturę. Nauczyciel nie staje się emerytem z mocy samego prawa, lecz na skutek własnego działania. Konieczne jest zatem podjęcie określonych działań przez zainteresowanego nauczyciela, który wolę przejścia na emeryturę uzewnętrznia wniesieniem odpowiedniego wniosku do organu rentowego „po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy” (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2009 r., sygn. akt II UK 239/08; z 13 czerwca 2007 II UK 232/06, niepublikowany, z 19 września 2007 III UK 43/07, niepublikowany, z dnia 17 kwietnia 2008 II UK 194/07, niepublikowany, z dnia 25 kwietnia 2008 I UK 267/07, niepublikowany; wyrok SN z dnia 20 listopada 2008 r., sygn. akt I UK 104/08).

W niniejszej sprawie wnioskodawczynie rozwiązała stosunek pracy przed złożeniem wniosku o emeryturę nauczycielską, zaś w dacie jego rozwiązania spełniała pozostałe warunki przejścia na emeryturę, sformułowane w art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela. Okoliczność, że po rozwiązaniu stosunku pracy, za to w dacie złożenia wniosku o emeryturę, wnioskodawczynie wykonywała pracę nauczycielską na podstawie kolejnego stosunku pracy, nie wpływa na możliwość nabycia przez nią uprawnień emerytalnych na podstawie art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.